

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Hajduszoboszló, I. Vasút-utca 289. szám, ahová a lapra vonatkozó összes levelek s közlemények intézendők. Kéziratokat nem adunk vissza. Hirdetéseket felvesz a lap kiadóhivatala.

Felelős szerkesztő:
BOR JÁNOS

FÜGGETLEN HAJDUSÁG

Megjelenik hetenként egyszer, vasárnap reggel. Előfizetési árak: Negyedévre 2600 korona, egy óra 1000 korona. Egyes szám ára 300 korona. Vidéki előfizetőknek havi 80 korona postaköltséget külön felszámítunk.

Kiadótulajdonos:
BORBÉLY SAMU

Politikai, közgazdasági és szépirodalmi hetilap

Tisztul a levegő.

Évek óta büntetlenül folytatják nálunk a spekulánsok, siberek és némely külföldiek azt a lelkiismeretlen hajsztát, melyet koronarontásának szoktunk nevezni. Egyszer-egyszer milliárdokra menő magyar koronát loptak ki a külföldre, főleg Bécsbe s aztán azt értékesítve, napról-napra gyengítették a mi magyar pénzünk vásárló erejét, s meg nem engedett uton gazdagították magukat. Ezek a hitvány emberek a mások vagyona, a sokat szenvedett nemzet közgazdasági élete ellen követtek el gaz merényletet, amikor bűnös spekulációval, pénzünk értékének tudatos romlásával szereztek maguknak nyereséget. Nem törődtek azzal, hogy micsoda károsodás, kiszámíthatatlan veszteség származik államháztartásunkra; mily óriási mértékben nehezülnek a megélhetési gondok a családfenntartók vállaira s a munkásnép, dolgozók százszabaddik azáltal, hogy ők egyre dolgozzák lefelé a korona erejét.

A koronarontók kényelmesen végezték nemzetrontó munkájukat. Egykét sajtóorganum feljajdult néha ellenük, de eredménytelenül. Megszoktuk már, hogy előre bemondják hetekkel, hónapokkal a korona gyöngülését a tőzsdejátek eme szemérmetlen lovagjai. Rabló munkájukban nem zavarta őket senki. Az ország közönsége türt, szenvedett, zugolódozott, legfeljebb káromkodott a bűnös uton járó bankár urak pedig egyre hirtak a nyereségtől. A nyomor bent az országban óráról-órára nagyobboldott, mialatt a magyar közgazdaság eme lelketlen pribékjei biztos nyeregben ülve, gaz munkájukat tovább folytatták.

Ámde uralmuknak mégis vége szakadt. A múlt héten hurokra került egy pár elvetemült koronarontó. A budapesti államrendőrség nagy apparatussal fogott a vizsgálathoz. A Devizaközponttól szerzett adatok alapján eljárást indított a koronarontók ellen. Már-már úgy látszott, hogy kisiklanak a rendőrség kezéből, s egyszerű kihágásnak minősítik piszkos speku-

lációjukat, amikor dr. Nagy Emil igazságügyminiszter vette kezébe az ügyet s erélyes intézkedése folytán a jó madarak hűvösre kerültek, hol majd a törvény rendelkezéseit fejükre fogja olvasni a büntető bíróság. A koronarontás közönséges bűnügy, melyért fegyházbüntetés jár.

Az ország közvéleménye általános meglepéssel fogadta az igazságügyminiszter szigorú eljárását sze-

méli, hogy a letartóztatott koronarontók megérdemelt büntetésüket elfogadják venni.

Bizunk az igazságügyminiszterbe, hogy a védtelen államot a tiszta pénzügyi világot és a magyar társadalmat megritkítja ezektől a lélek nélküli alakoktól s kérlelhetetlen fellépésével kiűzi az országból az állam pusztítását előkészítő gaztettek elkövetőit.

A magyar kölcsönt február közepe táján kibocsátják.

A magyar ujjáépítésről tárgyaló népszövetségi albizottság Londonban befejezte munkáját. Az albizottság olyan tervet állapított meg, amely lehetővé teszi, hogy a kölcsönt február közepe táján kibocsátassák. A kölcsön legnagyobb része Angliában, az Egyesült Államokban, Svájcban, Franciaországban, Olaszországban és a skandináv államokban fog elhelyezést találni. Az eredeti tervnek megfelelően a népszövetség határozata a jóváté-

teli bizottsághoz kerül állásfoglalás céljából. A jóvátételi bizottság határozata néhány napon belül várható.

A kölcsön terve most már végleg tuljutott minden veszélyen. Anglia, Olaszország és Magyarország haladéktalanul fogja adni aláírását, míg Franciaország és a kisántánt még néhány napi haladékot kér. Gróf Bethlen István miniszterelnök Párisba utazott.

—0—

Kül- és belpolitika.

A németbirodalom pénzügyi helyzetének felülvizsgálására a szakértő bizottság Berlinbe érkezett s a német kormány felvette a gazdasági tárgyalások fonalát.

Az angol alsóház a Baldwin kormánynak 328 szavazattal 256 szavazat ellenében bizalmatlanságot szavazott. Erre Baldwin lemondott s helyére az angol király Ramsay Macdonald munkáspárti vezért nevezte ki a kormány fejeül. Az új miniszterelnök kormányát megalakította s febr. 12-ig elnapoltatta a házat. Az új kormánynak nem ígérnek hosszú életet.

Az orosz szovjet elnöke Lenin január 21-én este 6 órakor meghalt. Forradalmi szereplése az egész művelt világot izgalomba ejtette s nagy válság elé vitte. Olaszországban április 6-án lesznek a választások. A fascis-ták győzelme előre látható.

Gróf Bethlen kormányelnök Londonból elutazott. Valószínűleg Párisban várja meg a jóvátételi bizottság döntését. Az utolsó ülésen minden jegyzőkönyvet úgy fogadták el a magyar pénzügyi albizottság ülésén, ahogy az beterjesztve volt. E szerint a kölcsön 20-ára szól és 1926-tól kezdve évi 10 millió aranykoronát kell jóvátételben törleszteniünk. A jóvátételi bizottság pár nap múlva Párisban fog dön-

teni a továbbiakra nézve. A kölcsönt február közepén fogják a nagyobb államok pénzügyi alírás végett kibocsátani. Tavaszra a kölcsönügy teljesen le lesz bonyolítva. Gróf Bethlen István miniszterelnököt az angol király jan. 18-án kihallgatáson fogadta. Ez az első eset a világháború elmúltá óta, hogy az angol király egy legyőzött ország kormányelnökét fogadja. A kihallgatás félórát tartott és igen szívélyesen folyt le. Gróf Bethlen fogadtatása az angol király által rendkívüli nagyhorderejű esemény, melyet a világ sajtó nyomtatékosan tárgyal.

Lenin halála.

Az orosz szovjeturalom megteremtője, az erőszak és zsarnokság kérlelhetlen megtestesítője: Lenin szovjetelnök meghalt. Marx Károly kommunista elveit követte vakon, ellenállhatatlan erővel. A cári önkényt akarta letörni, megsemmisíteni. Ez sikerült is neki, de amit létrehozott a cári uralom helyett az már nem zsarnokság, hanem rémuralom, tömegterror volt. Ennek méltó kifejezést adott az a rengeteg gyilkosság, melyet orosz földön az eszme dicsőségére s a szovjet kormány rendeletére végrehajtottak. Nem lehet tudni, hogy örült volt-e, vagy inkább gonosztevő? Esetleg mindkettő. Sötét uralma pusztulást, züllést hozott

az orosz népre. Ha erkölcsi szempontból vesszük szereplését, a világ legnagyobb bűnösei közé tartozott, mert a legvadabb lelkületű uralkodók összesen nem ölettek le annyi ártatlan embert mint ő és kormánya az orosz nép állítólagos felszabadítása érdekében. Lenin alakja az emberiség évezredek erkölcsi, eszményi és kulturális javainak összeomlása, szörnyű megrokkánása mellett emelkedhetett világuralomra, az egész emberiség romlására.

Az orosz vulkán még ég. Kérdés azonban, hogy éghet-e tovább? Tud-e még pusztító lávát kibocsátani magából? Vagy befejezte pályáját s aztán lassanként felemészti önmagát is. Eszméinek csirája el van vetve az egész világon, s ezek mértelyező hatásuk.

Lenin 1870 április 10-én született Simbirszkben orosz keresztyén szülöktől Atyja iskolafelügyelői állást viselt. Tulajdonképpen neve Uljanor Vladimir Iljits volt Alig 17 éves korában egyik bátyját összeesküvés miatt felakasztották. Kazánban és Péterváron jogot végzett. Csakhamar a forradalmárok közé állott s vezéri szerephez jutott. 1903-ban a szocialista táborból kivált és megalakította a kommunista-bolsevik irányzatot. A hatalom üldözése elől külföldre menekült. 1917 márciusban a német hatóságok szállították haza, hogy az orosz hadsereget szétzülessze. Evéghől a német nagyiparosok nagymennyiségű aranyat bocsátottak rendelkezésére. 1917 november hóban leverte a mensevik szocialistákat s átveszi a hatalmat. Ekkor emelkedik katalmának tetőfokra. Zsarnoki uralma vérbe, nyomoruságba, rabságba fojtotta Oroszországot, Körülbelül két eszten dővel ezelőtt agyabajba esett s mint meghülyült ember végezte életét. Gyászos emlékét nemcsak az orosz nép, hanem a történelem is feljegyzi. Utódját a jövő héten választják meg Moszkvában.

A közigazgatási reform.

A közigazgatás nagy általános szervezete reformját évtizedek óta ígérik már az egymást követő belügyminiszterek. Az ígért azonban csak ígért maradt, mert közbejött a világháború, de ettől eltekintve a politikai viszonyok sem kedveztek ilyen mélyreható reform megvalósításának.

A mostani belügyminiszter Dr. Rakovszky Iván még a múlt év elején készített egy törvényjavaslatot a közigazgatás reformjáról s az volt a terve, hogy a javaslatot a nemzetgyűlés által elfogadtatván, a törvényt a folyó években életbelépteti. A közigazgatási ankét — száktérfiak és a vármegyék küldöttei, — le s tárgyalták a javaslatot, de különböző okok miatt most sem lehetett azt a törvényhozó-testület elé terjeszteni, e helyett a nagy egésznek csak egy kis részét akarja legalább megvalósítani a midőn a „Törvényhatósági bizottságok újjászervezéséről” szóló javaslatát benyújtotta.

A javaslat a vármegyék és a törvényhatósági joggal felruházott városok törvényhatósági bizottságának újjászervezéséről kíván intézkedni, miután a régi bizottság már több mint 10 év óta működnek anélkül, hogy azok időközben fel lettek volna frissítve.

A javaslat szerint a th. bizottságok öt féle elemből állanak u. m.: 1., a választott, 2., a legtöbb adót fizető, 3., az örökös tagok, 4., olyanokból akik állásuknál (tiszt-

tüknél) fogva tagjai a bizottságnak, 5., az ülési és szavazati joggal felruházott tisztviselőkből.

A törzscsoportot két kategória, vagyis a választott és virilis tagok kategóriája alkotja akként, hogy e kettős törzscsoportbeli tagok száma vármegyékben 120—600, városokban pedig az eddigi térszámnak (48—400) jelentős leszállításával 48—120 lesz.

Vármegyékben a választott és virilis tagoknak egyharmadát, az összes választható egyharmadát a községek jelöltjei, egyharmadát pedig a virilisek köréből kell választani. Városokban az említett tagok egyharmadát választják az összes választható, egyharmadát a virilisek közül.

A fenti maximális számon felül (600 illetőleg 120) és pedig a választott és virilis tagok egyharmad részének megfelelő számban lesznek az örökös tagok, akiket vármegyékben élethossziglan választanak, városokban pedig ugyancsak élethossziglan az államfő nevez ki.

Szintén egyharmad rész erejéig terjedő számban jutnak be új tagokként a törvényhatóság területén lévő jelentősebb hatóságoknak, köztintézményeknek és érdekeltiségeknek vezetői.

Az ötödik elemet képezik a tisztviselők, akiket idáig is ülési és szavazati jog illetett meg.

Az eddig emlegetettknél kitűnik, hogy a tagok túlnyomó részben választás útján jutnak be a törvényhatósági bizottságba. Különösen megnyugvással kell fogadnunk a javaslatnak azt a intencióját, hogy a vármegyei bizottsági tagok egy részét a községek jelöltjei közül kell választani, mert a községi képviselőtestület a jelöltek megválogatásánál nagyobb megfontolással és körültekintéssel fog eljárni, mint azt az egész választó közönségtől várni lehetne.

Nagy változást jelent a javaslatnak az a rendelkezése, mely a nyers virilizmus intézményét átalakítani szándékozik, amennyiben a viriliseket mint fentebb említettük szintén választani fogják. A vármegyei és városi virilisek között azonban az a különbség lesz, hogy a választásoknál az összes egyenes adók, míg a vármegyeieknél csak a föld és a házadók jönnek számításba.

Az örökös tagok intézményének az önkormányzati életbe való bekapcsolásának célzata az, hogy a folyton változó új tagokkal szemben mindig legyen egy olyan kis számú, de „tekintélyes” csoport, mely a bizottság működéséhez az állandóságot, a hosszab tapasztalat és nagyobb közéleti gyakorlat érvényesülését biztosítja.

Egészen új csoportot fognak alkotni azok akik állásuknál (tisztüknél) fogva lesznek tagjai a törvényhatósági bizottságnak. Ilyenek az egyházi és világi hatóságoknak, továbbá a törvényhatóság életében fontosabb szerepet játszó érdekeltiségeknek és kulturális intézményeknek a képviselői. Ez az újítás a közélet jelentősebb tényezőinek kíván a választás esélyeiről függetlenül helyet biztosítani a törvényhatósági bizottságban.

Az 1886 évi XXI. t. c. 26. §-a szerint ma mindenki csak egy törvényhatósági bizottságnak lehet a tagja. Ezzel szemben a javaslat két kivételt tesz. Egyik az, hogy virilizmus címén városi több törvényhatósági bizottságnak (vármegyei és városi) tagja lehet; a másik pedig az, miszerint az, aki a vármegye székhelyétől szolgáló th. városban lakik mindkét törvényhatóság bizottságának bármelyik jogcímen tagja lehet.

Csiha Márton.

— **Helyreigazítás.** Lapunk múlt számában „Tűz a polgári iskolában” c. cikkre vonatkozólag Erdős Lajos tűzoltó főparancsnok ur helyreigazítással él. A cikk téves adatokat tartalmazott, mert a tűzoltóság másfél órai nehéz munka után oltotta el. Csak a nagy fecskendő igénybe vétele után tudták lelkes, fáradhatatlan tűzoltóink a tüzet lokalizálni. A jelenlevő diákság igen ügyesen és fegyelmetten segédkezett a víz hordásnál.

„Független Hajduság”

olvasói

Butorozott szoba

ügyében bizalommal keressék fel

Budapesten Hungáriát.

Óriási választékban kapható 1—2 és 3 szobás butorozott albérleti lakosztályok főlépcsőházi bejárattal, szeparált fürdőszobával (kizárólagos használat) önálló felszerelt konyhával telefon és zongora használattal. Főlépcsőházi garzon szobák (1 napra is) átutazóknak. Irodahelyiségek telefonhasználattal.

Központi iroda:

Budapest, IV., Muzeumi-körút 31.

Interurbán: József 51—52.

Felhívás a magyar nőkhöz.

A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége nagy háborunknak szomorú befejezésekor, a reménytelen nemzeti keserűségek a politikai kapkodások zür-zavarának idejében alakult meg Budapesten; egy lelkes és munkás magyar asszony, a kiváló író: Tormay Cecil felhívására, hogy szegény megtépett, Csonka-Magyarországért dolgozva annak helyre állítását elősegítse.

A M. A. N. Sz., — ahogyan rövidítve hívják e szövetséget, — a kezdet nehézségeit csakhamar leküzdötte és táborában egyesítette országszerte a lelkesedni-tudó és dolgozni-akáró magyar nőket.

Egyik város asszonyai a másik után jelentették be a központnál a szövetséghez csatlakozásukat; a háziipari dologhoz eszközöket nyerve, vagy szerezve, megkezdték nemzeti munkásságukat.

Mert a M. A. N. Sz.-nek tagjai nem jelszavakkal dolgoznak, hanem kezük munkájával igyekeznek előállítani a háztartásaik szükségleteit képező szötteket, anyagokat. Elsősorban a magyar háziipart teremtette meg országszerte ez a szövetség s ezáltal munkaalkalmat, kenyeret adott sok ezer asszonynak leányoknak.

Ahogyan egy kedves magyar asszony írja:

Pereg a rokka, kattog a szék,
Jövőjét szövi a magyar nép,
Egyetértésből lesz a fonál,
Összetartásból készül a szál! (Pándiné.)

A nőket főként érdeklő és összehozó háziipari dolgokon kívül más, nemzeti fontossággal bíró célok érdekében is metesz ez a szövetség minden lehetőt. Közművelődés, jótékonyosság — mind olyan területek, ahol e szövetség munkái buzognak, szeretettel és szép eredménnyel dolgoznak.

Ezen fontos nemzeti szövetséggel kapcsolatba öhajtanak lépni városunk magyar jelkű asszonyai és a kezdeményezés már meg is történt. Érintkezésbe léptek a központi vezetőséggel s kérésükre maga a szövetség országos főtitkára ígerte meg városunkban való megjelenését, a helybeli fiók megalapítása céljából.

Kiss Károly főtitkárán kívül több vidéki szervezet vezetőtagja érkezik városunkba, hogy a szervezés munkáját elősegítse.

Az alakuló gyűlés folyó hó 27-én (vasárnap) d. u. fél 3 órakor, a városháza nagytermében tartatik.

Városunk asszonyai, leányai, kik házájukat szeretik s érte dolgozni készek, ott legyenek ezen a gyűlésen, hogy alaposabban magismerve megszerethessék ezt az

aránylagosan kevés idő óta dolgozó, de máris szép eredményeket felmutató országos szövetséget s annak tagjai közzé lépve, a nemzetépítő munkában tehetségük és hajlamaik szerint résztvegyenek. — 1924. I. 18. — Az előzetes intézőbizottság.

Országos iparos nagygyűlés.

Az ország kézműves iparossága, az Ipartestületek Országos Szövetségének rendezésében, 1924. évi január hó 27-én, vasárnap, délelőtt 9 órai kezdettel Budapesten, a Sándor utcai régi képviselőházban (VIII., Sándor-utca 8. szám.) országos iparos nagygyűlést tart, amelyre az összes budapesti és vidéki ipartestületeket, ipartársulatokat, helyi és országos jellegű iparos egyesületeket és szövetségeket, ipari szövetkezeteket és iparosköröket meghívja.

A gyűlés napirendje a következő:

Elnöki megnyitó: tartja Pálfi Dániel, az IPOSz. elnöke. 1. Az új ipartörvényhez fűződő sérelmek, az ipartestületi reform és a kézműves, kamara. Előadó: Dobsa László dr. 2. Az iparosság adóserelmei. Előadó: Füredy Lajos. 3. Az Árvizsgáló Bizottság és uzsorabíróság megszüntetése. 4. A kisipari hitel kérdése, kapcsolatban az IPOSz. törvényesítésével. Előadó: Nagy Antal, az Asztalos Ipartestület és Szövetség elnöke. 5. A betegsegélyezés és balesetbiztosítási ügyének végleges rendezése és az e téren fennálló sérelmek. 6. Közszállítások, közmunkák. Előadó: Müller Antal, a Keresztény Iparosok Országos Szövetségének főtitkára.

Hírek.

Cselekvések, történetek.

A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének fiókjá, ma délután 3 órakor alakul meg Hajdusoboszlón. Kéztünk vele vagy négy évet, de jobb késeve mint soha. Ez a nagyszerű intézmény nemcsak művelődést, hanem kenyeret, megélhetést is biztosít a háziipar terjesztésével, szövöszékek, tanfolyamok felállításával népünk szegényebb sorsu részének. Nemzeti és szociális értéke tehát megbecsülhetetlen. Örömmel üdvözljük azokat, akik megpendítették nálunk az eszmét s diadalra viszik a megalakulást. Igen értékes társadalmi szerv vonult be a Mánz helyi fiókjával a város kulturéjébe. Csak aztán régi szoboszlói szokás szerint ne szalmaláng legyen ez a felbuzdulás, hanem kiapadhatatlan forrása a nemzeti összetartásnak és a szociális tevékenységnek.

A H.-szoboszlói Takarékpénztár részvénytársaság tőkeemelését felhasználja a város arra, hogy a szolid és megbízható banknál, melynek eddig is egyik legnagyobb részvényese volt, magának részvénytöbbséget szerezzen. Ha már egyszerre nem tud felállítani egy községi takarékpénztárt, így véli gazdasági helyzetét javítani s háztartása részére több jövedelmet biztosítani. Az eszme egészséges, az üzlet pénzügyi előnye kézenfekvő. Dr. Erdős Kálmán polgármesternek egy régi törekvése valósul meg, amikor nem vár mindent a községi pótadó emeléstől, hanem gondos előre látással a lehetőségeken belül cselekszik.

Ismerek egy kedves művelt uri családot a városban. Szerény félrevonultságban, keresztyéni egyszerűségben él. Anyagi helyzete megengedné, hogy feltünőbb életmódot folytasson. De hála a lelkiemelkedettség s a szívben gyökerező nemesebb érzelmek korlátokat szabnak a világi külsőségek előtérbe helyezése elé. Magasztos önuralom eredménye, hogy a kényelemből is keveset igényel s csak annyit, amennyit a név, melyet visel s a társadalomban elfoglalt helyzete megkövetel. Ugy találok, hogy ennek a családnak nálunk a legönzettelebb s a legkövetésre méltóbb a példája. Minden zajos külsőség nélkül, láthatatlanul észrevétlenül, titokban áldoz a jótétemény oltárán. Árvákat, özvegyeket, ruház fel tetőtől talpig; aggodat, bénákat, elesetteket, nyomorgókat emel fel az ember színvonálára. S mindezt teszi keresztyéni fölemelt öntudattal. senkitől sem várva elismerést, kiemlést, dicséretet vagy csak felemlítést is. Hangtalanul, zajtalanul folyik ez az áldozatos munka évek óta a szeretet szent jegyében, az irgalom nevében. Csak egy ige van ebben a házbán: „Adjatok, adjatok, amit Isten adott!”

Ezt is csak azért írom, hogy vessünk számot magunkkal, kik és hányan vagyunk közöttünk olyanok, akik le tudnak szállani a nyomortanyákba, a szenvedések és nélkülözések mélységébe? Kik és hányan vagynak, akiknek lelki finomultsága, szívbéli nemessége, nem csinál vásári za a jótékonyasgból, és hányan vannak közöttünk, akik nem könnyeket fakasztanak, hanem törölni igyekeznek?

— A református templomban ma délelőtt Szabó Gyula segéd-lelkész, délután Demjén Ferenc lelkész végzi az istenitiszteletet.

— Barabás Samu nemzetgyűlési képviselő a Magyar Asszonyok Nemzeti szövetsége itteni fiókjának megalakulására mai napon városunkba érkezik.

— Közbirtokossági tanács jan. 31-én S. Kovács Sándor elnöke alatt ülést tart, február 2-án délelőtt 10 órakor pedig az évi rendes közgyűlés lesz megtartva a város háza nagytermében.

— A református elemi népiskolák a kanyaró járvány miatt február 4-én nyílnak meg.

— II. tizedbeli polgári Olvasókör január 20-án tartotta tisztújító évi rendes közgyűlését Hercegh Bálint elnöke alatt. A régi tisztikart és választmány újból megválasztották.

— A népművelődési előadások további sorozatában változás állott be. Február 3-án B. Nagy Géza ref. tanító tart előadást „Hat év Szibériában” címmel, február 10-én pedig Böszörményi Ferenc igazgató tanító „a magyar nép régi szokásairól fog előadást tartani. — Az előadások a Központi ref. iskola dísztermében tartatnak meg.

— A Vasut-utcai polgári olvasókör jan. 20-án délután Demjén Ferenc elnöke alatt tartotta évi rendes közgyűlést. Az évi számadások és költségvetés elfogadása után a tagdíjat félveként 5 kg. búzában állapította meg. Majd a tisztújítást ejtette meg. Egyhangulag megválasztották elnöké Demjén Ferenc ref. lelkészt, alelnökök lettek Tóth Gábor, Cseke Gábor földbirtokosok, pénztárnokok Makay János, Fekete János, jegyző P. Nagy András, könyvtárnok Császy Károly birtokosok. Új választmányi tag lett Horogh Kálmán birtokos.

— Hősök emléke Kaban. Kaba község képviselőtestülete Gács fővárosi szobrászművésznél a hősök emléksobrát elkészíttette. A szobormű szépen sikerült. Felavatása a tavaszi hónapokban történik meg.

— A Hajdusoboszlói Takarékpénztár r.-t. február 14-én tartja évi rendes közgyűlését, melyen a múlt évi mérleg, nyereség- veszteségszámla bemutatása mellett az intézet alaptörvényének emelése és alapszabály módosítása fog szönyegre kerülni. Az új alapszabály rendelkezései szerint az intézet elnöke Hajdusoboszló város mindenkori polgármestere lesz, az igazgatóság tagjainak felét pedig a városi képviselőtestület által kijelölt részvényesek közül kell választani. Az intézet alaptörvénye 4 millióra, tartalékjai 18 millióra fognak emelkedni.

— Az uri Kaszinó február 3-án délután 5 órakor tartja saját helyiségében évi rendes közgyűlését Körner Géza rendőrtanácsos elnöke alatt.

— A Gazdakör január 20-án tartotta évi rendes közgyűlését Demjén Ferenc ref. lelkész alnöke alatt. A közgyűlésen mintegy 180 tag jelent meg. Demjén Ferenc elnök visszapillantást vetve a múlt év történetére, összetartásra, és egyetértésre hívta fel a tagokat. Bor János titkár az évi jelentést olvasta fel. Ismertette a kör múlt évi működését. Részvétellel emlékezett meg a tagok közül elhalt Gáti Gábor, ifj. Dörögő Samu, Szabó Antal ref. esperes és B. Nagy Károly földbirtokosokról. Majd az igazgatóság határozatait és munkásmozgalmak hatásait ismertette. Riedlmayer János gazd szaktanár a zárszámadásokat ismertette. Elhatározták, hogy a tagdíj búzában fizetendő ki. Több kisebb fontosságú ügy elintézése után a közgyűlés Demjén Ferenc elnök lelkes elterése közben véget ért.

— A hajdusoboszlói „Hangya” szövetkezet igazgatósága és felügyelőbizottsága jan. 22-én Borbély Gábor elnök-igazgató elnöke alatt ülést tartott. Az igazgatóság a múlt évi zárszámadásokat tárgyalta, amelyekből kitűnt, hogy a szövetkezet 1923. évi áruforgalma 177 millióra, a gyapju és terményüzlettel együtt 310 millióra rugott. Az igazgatóság és felügyelőbizottság ezután az üzleti személyzet fizetés ügyét a méltányosság elve alapján rendezte, majd saját jutalékját a szövetkezeti üzlet-részek gyarapítására ajánlotta fel. A szövetkezet alaptörvénye 14 millió, vagyona 200 millió értéket képvisel.

— A VI tizedbeli polgári Olvasókör jan. 13-án tartotta Adám János elnöke alatt évi rendes közgyűlését a tagok élénk részvétel mellett. A közgyűlés a jelenlegi tisztikart és a választmányt újból megválasztotta, kivéve Rácz Balázs eddigi alelnököt, aki magas életkorára való hivatkozással tisztségéről lemondott s helyette alelnökké Varga Lajos birtokos választott meg egyhangulag.

A hadifogoly bizottság újbóli megalakul.

Még mindég sok hadifoglyunk szenved Oroszország egyes részeiben. Ezért ismét megalakul a hadifogoly bizottság. Az újjonnan megalakuló hadifogoly bizottság már a napokban megkezdte munkáját és mindenekelőtt tájékozódni fog a fogoly-cseréről, szállításokról, külföldi szervezeteiről a hadifogoly-bizottság szintén a parlament épületében fog székelné, az első emeleten, szemben a postahivatallal, ott ahol a régi bizottság helyisége volt. Az iroda, megnyitása után, délelőtt 10 és 11 óra között inspekción tart s egy tisztviselő irásba veszi a felek közléseit, kívánságait. Ma még bizonytalan, hogy milyen arányban kell megszervezni a bizottság irodáját, mert a hadifoglyok számáról nincs hozzávetőleges adat sem. Bizonyos azonban, hogy csupán Szibériában még 5000 magyar várja szabadulását. Moszkvai hírek szerint.

Stern József rt.

Budapest

Calvin-tér 1

Alapított 1860. évben

Kizárólag
elsőrendű minőségben a legelőnyösebb áron

Női és férfi ruhaszövetek • Női-, férfi- és gyermek-fehérművek
Vászon- és mosóárak

rint a városban és környékén 5-6 ezer magyar hadifogoly várja hazaszállítását. Szegény hadifogjaink nagyon rossz állapotban vannak, irtózatosan nélkülöznek. A Comité central des Prisonniers de la guerre (Központi Hadifogoly Bizottság) szerveivel a legsürgősebben érintkezést keres a bizottság, mert ez ma az egyetlen mértékadó forrás, melynek értesülései vannak a foglyokról.

A bizottság tevékenységének tulajdonképeni megkezdéséről részletes közlés fog megjelenni, addig legfeljebb a Parlamentbe címzett, válaszbélyeggel ellátott levélben forduljanak az érdekelteket az irodához, amely megnyílása után azonnal hozzáfog a felekkel való személyes érintkezéshez.

Az új aratási rendelet.

A földművelésügyi minisztérium már a legközelebbi jövőben intézkedik, hogy a mezőgazdasági időszerű munkásoknak munkaaljakokat biztosítson. A múlt esztendőben egyes vidékeken megtörtént, hogy az időszerű munkások nem tudtak valamennyi munkaaljakot találni. Ezért a földművelésügyi miniszter az idén már jóelőre intézkedni akar a mezőgazdasági munkásokról, különösen a nyári arató munkásokról. A szokásos aratási rendeletet, amelyet más években röviddel az aratás előtt adtak ki, az idén már kora tavasszal kiadja a földművelésügyi minisztérium. A rendelet szabályozni fogja az aratást és cséplési szerződések módjait. A földművelésügyi minisztérium a rendeletben utasítani fogja a megyei, városi és járási hatóságokat, hogy gondoskodjanak a mezőgazdasági munkanélküliség elhárításáról, illetve a mezei munkások tavaszi és nyári munkájának biztosításáról.

Közgazdaság.

Haszonbérlok ügyei.

Megemlékeztünk már, hogy a földhaszonbérlokkal szemben a bérbeadóknak törvényes zálogjogát az igazságügyminisztérium által most beterjesztett törvénytervezet oly módon kívánja kiterjeszteni és olyan formában megvalósítani, hogy azzal a magyar bérloktársadalmat erkölcsileg megbélyegezésnek tenné ki, másrészt súlyos anyagi károsodásukat okozná.

A Tiszántúli környékek bérloktársadalmának érdekében dr. Rácz Lajos mezőgazdasági Kamarai igazgató szólalt fel az Országos Mezőgazdasági Kamara minapi gyűlésén, javaslatára az Országos Mezőgazdasági Kamara a kerületi kamarák nevében is küldött-ségileg jár közbe e sérelmek orvoslásáért.

Felemelték a Gazd. Munk.-pénztár díjait.

Az Országos Gazdasági Munkás-pénztárnál a baleset esetre biztosítottak részére járó segélyek a pénz időközben bekövetkezett értékváltozása folytán a jogos igények kielégítésére ma már nem elegendők, viszont a rendkívüli tagok tagsági díjait, továbbá a kötelező biztosítás alá eső gazdasági (külső) cselédek után a pénztár részére fizetendő hozzájárulások díjak, vala-

mint a kötelező biztosítás alá eső gazdasági gépmunkások balesetbiztosítási díjai a pénztár költségeit nem fedezik, a földművelésügyi miniszter a fentemlített kategóriák biztosítási feltételeit az 1922. II. törvénycikkben nyert felhatalmazás alapján kibocsátott rendeletével 1924. január 1-től kezdődő hatállyal újból szabályozta. Eszerint a pénztár rendkívüli tagjai és a gazdasági cselédek után fizetendő új biztosítási díjtétel évi 5 ezer koronát tesz ki. A most említett kategóriák részére a pénztár baleset esetén teljes keresetképtelenség esetén 360.000 korona évi összjáradékot fizet. A biztosított balesetből származó betegsége esetében legfeljebb tizhét nap 5000 korona segélyt fog kapni. Ha a sérült a munkaadónál sérült meg, úgy a munkaadó előlegezi legtöbb 350.000 korona erejéig a pénztár terhére a szóbanforgó segélyt. Balesetből származó halál esetén a biztosított hátramaradt családja baleseti segély címén 200 ezer korona haláleseti segélyt kap, ha pedig kettőnél több 14 éven aluli gyermek maradt hátra, ezek javára a harmadik gyermektől kezdve gyermekenként 30 ezer koronát, legfőbb összesen 320 ezer koronát kap.

Nem lehet készpénzzel megváltani a cselédek járandóságát.

A mezőgazdasági cselédek természetbeni járandósága ügyében nagyon méltányos döntést hozott a földművelésügyi miniszter. Kimondta ugyanis, hogy peres ügyben még abban az esetben sem váltható meg készpénzzel a cseléd természetbeni járandósága, ha az idejét nem töltötte ki, tehát a leszolgált időre való járandóságot akkor is természetben kell fizetni. A miniszter azt reméli, hogy ezzel a döntéssel sok pereskedésnek elejét veszi.

Gyümölcsfát

Magastörzsű rózsát
Bokorrózsát
Diszfát
Diszcserjét
Szőlővesszőt
Akác-csemetét
Gleditschia-csemetét stb.

bármilyen nagy mennyiségben szállít

Unghváry József

1000 holdas faiskolája
CZEGLÉD

Részletes nagy árjegyzéket ingyen küld

Fogműterem B-pestről

VÁRY JÁNOS

áll. vizsgázott fogász.

Található Hajdusoboszlón hetenként kétszer Szerdán és szombaton I. tiz. 286. (Posta-u.)
Többi napokon Debreczenben Darabos-u. 18.

Mérsékelt díjszabás.
Felvilágosítás díjtaian.

Köszvény, csuz, reuma,

szurás, szakgatás, csontfájdalmak enyhítésére
évtizedek óta kipróbált legjobb szer
a *Kriegner-féle*

REPARATOR.

Vérszegénység, idegesség ellen a világhírű
Tokaji China-Vasbor.

Hölgyeknek legjobban ajánljuk a hírneves
KRIEGNER-féle „Akácia” szépitőszereket
(„AKÁCIA” krém, szappan és pudert.)
KAPHATÓ MINDEN GYÓGYSZERTÁRBAN

Egyedüli készítő :

Kriegner-gyógyszertár
Budapest, Caivin-tér.

POSTAI SZÉTKÜLDÉS NAPONTA

PYRAM

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

bőven carnaubás, terpen-
tindus a békebelinél is
jobb minőségben ké-
szülő kiváló tisztító
és konzerváló ha-
tással bíró ci-
pókrém.

BENES TESTVÉREK vegyészeti gyár Rt. Győr

Komlós Géza



női felöltők divatháza

POSZTÓ,

VELOUR,

PLÜSS,

BARSONY

őszi és téli női felöltők
megérkeztek. Szóljál
olcsó árak!

Debreczen,
MEGYEHÁZA MELLETT.

Mint a bomba ugy hat a drágaságban

az „Apolló” divatáruház

Debreczen, Piac-utca 67. szám.
(Miklós-utca sarok) TELEFON SZ. 764.

olcsó árai.

Dús választék

férfi és női-
kostüm, s ruhaszövetek, fianellek,
barchetek, vásznak, zephirek, női
és férfi divatcikkekben, kötött- és
szövtárukban.

!! Feltűnően olcsó árak !!
Ne mulassza el
megnézni kirakatainkat !!